

ZARZĄDZENIE NR 0210.2.2024

Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju z dnia 12.02.2024 r.

w sprawie: **wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju**

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1606), w związku z art. 22b i art. 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm.) /w brzmieniu obowiązującym od dnia 15 lutego 2024 r./ a także na podstawie § 6 ust. 7 Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju uchwalonego Uchwałą Rady Gminy Nr XXXI/190/2005 z dnia 15.03.2005 r. (Dz.U. Woj. Śl. Nr 49, poz. 1229 wraz z późn. zm.),

zarządzam, co następuje

§ 1

Wprowadzam Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Niniejsze zarządzenie stosuje się do wszystkich pracowników zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15.02.2024 r.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Joanna Kotas

Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju

Dział I Podstawowe terminy

Ilekoć w Standardach Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju (zwanych dalej również: Standardami) jest mowa bez bliższego określenia o:

- a) Kierownika Ośrodka, Kierowniku – należy przez to rozumieć Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju;
- b) Ośrodka, OPS – należy przez to rozumieć Ośrodek Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju;
- c) pracownikowi, pracownikach – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia, umowy wolontariackiej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju;
- d) dziecku, małoletnim – należy przez to rozumieć zgodnie z ustawą Kodeks Cywilny osobę od urodzenia do ukończenia 18-go roku życia;
- e) rodzicu, opiekunowi prawnemu – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego;
- f) zgodzie opiekuna małoletniego – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców bądź opiekunów prawnych małoletniego;
- g) krzywdzeniu małoletniego – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę w tym pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju lub zagrożenia dobra małoletniego, w tym jego zaniechanie;
- h) danych osobowych dzieci – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego;
- i) osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Kierownika pracownika sprawującego nadzór nad realizacją Standardów.

Dział II

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem Ośrodka, w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem Ośrodka są podstawą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników Ośrodka dla dobra małoletniego i w jego interesie. Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników Ośrodka. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem Oświadczenia, którego wzór stanowi Załącznik nr 2 do Standardów.
2. Pracownik Ośrodka zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnim w trakcie podejmowania działań i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego jest adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i zgodne ze Standardami.
3. Pracownik Ośrodka w trakcie wykonywania obowiązków służbowych nie pozostaje sam na sam z dzieckiem.
4. Podczas wizyt w środowisku np. w trakcie przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania podopiecznych, pracownik tut. Ośrodka stara się w miarę możliwości nie pozostawać sam na sam z małoletnim.
5. W przypadku sytuacji interwencyjnej pracownik Ośrodka nie podejmuje działań w środowisku samodzielnie. W sytuacji konieczności podjęcia działań interwencyjnych w czasie wizyty w środowisku pracownik Ośrodka wzywa odpowiednie służby i drugiego pracownika OPS.
6. W trakcie wydarzeń organizowanych przez Ośrodek, w których małoletni wolontariusze są osobami wspomagającymi działania pozostają oni pod opieką grupy pracowników organizujących wydarzenie (żaden z pracowników nie pozostaje z wolontariuszem sam na sam).
7. Kontakt fizyczny z małoletnim może być stosowany wyłącznie w sytuacjach, w których spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Kontakt fizyczny z małoletnim może odbywać się jedynie w obecności rodzica bądź opiekuna prawnego, w przypadku wolontariuszy za zgodą opiekuna prawnego.
8. W kontakcie z dziećmi pracownikom Ośrodka nie wolno w szczególności:
 - a) zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka;
 - b) krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci;
 - c) zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny, używać wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej;
 - d) nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze;
 - e) proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych i nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci;
 - f) bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka;

- g) dotyczyć dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzystojny lub niestosowny;
 - h) zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy; jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy np. podczas organizowanych przez OPS imprez, pracownik informuje o tym fakcie przełożonego, a rodzice lub opiekunowie prawni muszą wyrazić na taki kontakt zgodę.
9. Ośrodek zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Utrwalenie wizerunku dziecka następuje za zgodą rodzica lub opiekuna prawnego.
10. Ośrodek w swoich działaniach kieruje się odpowiedzialnością i rozważą w obec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci. Udostępniane zdjęcia i filmiki z aktywności i działań Ośrodka służą celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu działań i każdorazowo mają na uwadze bezpieczeństwo dzieci. Pracownik Ośrodka nie może utrwalac wizerunku małoletniego w celach prywatnych.

Dział III

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Pracownicy Ośrodka, którzy powezmą informację lub mają uzasadnione podejrzenie o niestosowaniu się do zasad zapewniających bezpieczne relacje między małoletnim a personelem Ośrodka, zwłaszcza zaś stosowania zachowań niedozwolonych wobec małoletnich przez innego pracownika Ośrodka zobowiązani są do niezwłocznego sporządzenia notatki służbowej, która może mieć formę pisemną lub mailową oraz przekazania uzyskanej informacji osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
2. Po przyjęciu zgłoszenia o zdarzeniu zagrażającym małoletniemu, osobą odpowiedzialną za prowadzenie interwencji jest pracownik socjalny, który jest odpowiedzialny za dany teren.
3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez Kierownika tut. Ośrodka.
4. Do udziału w interwencji można powołać specjalistów - psycholog, pedagog – celem ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.
5. W przypadku powzięcia informacji o możliwości krzywdzenia małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego bądź innego małoletniego, zastosowanie mają odrębne przepisy wynikające z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Powyższa informacja zgłaszana jest niezwłocznie do Kierownika Ośrodka oraz właściwego miejscowo sądu lub prokuratury. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji do której zgłaszana jest sprawa.
6. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się Kartę Interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 1 do Standardów.
7. w przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe) dzwoniąc pod numer 112.

8. Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.

Dział IV

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”

1. Każda osoba zatrudniona w Ośrodku jest zobowiązana do reagowania w przypadku podejrzenia, że dochodzi do krzywdzenia małoletniego.
2. Naruszenie obowiązku reagowania może zostać uznane za poważne naruszenie obowiązków pracowniczych i jako takie prowadzić do wyciągnięcia konsekwencji zawartych w ustawie Kodeks pracy.
3. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika Ośrodka, pracownik wobec którego wysnuto podejrzenie zostaje odsunięty od wszelkich form kontaktu z dziećmi do czasu wyjaśnienia sprawy.
4. W przypadku, gdy pracownik Ośrodka dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę Kierownik Ośrodka lub wyznaczone przez niego osoby odpowiedzialne za prowadzenie interwencji, badają wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchują osobę podejrzaną o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia.
5. W przypadku, gdy naruszenie dobra dziecka przez pracownika Ośrodka jest znaczne należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia.
6. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo Kierownik Ośrodka lub wyznaczona przez niego osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo prokuratury.
7. W przypadku wszczęcia postępowania karnego przeciwko pracownikowi Ośrodka w związku z podejrzeniem możliwości popełnienia przestępstwa przeciwko małoletniemu, bezwzględnie i natychmiastowo odsuwa się tę osobę od wszelkich form kontaktu z dziećmi do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.
8. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informację z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
9. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.
10. W przypadku, gdy o krzywdzenie małoletniego podejrzewani są rodzice lub opiekunowie prawni informacja ta przekazywana jest w formie pisemnej do wyznaczonego przez Kierownika pracownika do prowadzenia postępowania w tej sprawie.
11. Wyznaczony pracownik Ośrodka prowadzi działania zgodnie z przepisami wynikającymi z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Ustawy z dnia

9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw i ma możliwość wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.

Dział V

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Procedura aktualizowania Standardów odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Kierownik Ośrodka wyznacza osobę odpowiedzialną za monitorowanie Standardów.
3. Osoba wyznaczona przez Kierownika monitoruje realizację Standardów oraz koordynuje zmiany w Standardach mając na uwadze zgłoszenia i proponowane zmiany.
4. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardów zobowiązana jest do przeprowadzenia wśród pracowników Ośrodka ankiety, której wzór stanowi Załącznik nr 3 do Standardów.
5. Po przeprowadzonej ankiecie, osoba odpowiedzialna opracowuje wypełnione przez pracowników ankiety oraz sporządza z nich raport, który przedstawia Kierownikowi.
6. W ankiecie pracownicy Ośrodka mogą proponować zmiany do Standardów.
7. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardów w razie konieczności opracowuje zmiany w obowiązującym dokumencie i przekazuje je do zatwierdzenia Kierownikowi.

Dział VI

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

1. Za przygotowanie personelu Ośrodka do stosowania Standardów odpowiedzialny jest Kierownik Ośrodka.
2. Każdy pracownik OPS ma obowiązek zapoznania się ze Standardami i ich respektowania, co potwierdza podpisaniem Oświadczenia, które stanowi Załącznik nr 2 do Standardów.

Dział VII

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. Standardy udostępnione są rodzicom oraz opiekunom prawnym małoletnich przez Ośrodek na stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, a także wywieszane są w siedzibie Ośrodka w gablocie znajdującej się na parterze przy głównym wejściu.

Dział VIII

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

1. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiadają pracownicy socjalni Ośrodka.
2. Osoby, które podejmują interwencję wyznaczane są przez Kierownika Ośrodka.

Dział IX

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Osoba podejmująca interwencję sporządza dokumenty określone w Standardach.
2. Dokumentacja przechowywana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Wszelkie dokumenty związane z incydentami i zdarzeniami zagrażającymi dobru małoletnich przechowywane są w ustalony w Ośrodku sposób, który uniemożliwia dostęp osobom nieuprawnionym.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Joanna Kotas

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko małoletniego		
2. Imię i nazwisko pracownika podejrzanego o krzywdzenie dziecka		
3. Imię i nazwisko osoby zawiadamiającej o podejrzeniu krzywdzenia dziecka		
4. Sygnały świadczące o możliwości krzywdzenia dziecka przez pracownika Ośrodka		
5. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie działań interwencyjnych		
6. Opis podjętych działań	Data	Działanie
7. Spotkania z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka	Data	Działanie
8. Ustalenia podjęte w konsekwencji przeprowadzonej interwencji		
9. Wyniki interwencji		

.....
Miejscowość, data

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD
ZAWARTYCH W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNI
W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W GOCZAŁKOWICACH-ZDROJU**

Ja,, zatrudniony/-a w Ośrodku Pomocy Społecznej
w Goczałkowicach-Zdroju oświadczam, że zapoznałem/-am się ze Standardami Ochrony
Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju i zobowiązuję się do
ich przestrzegania.

.....
/podpis/

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW

Odpowiedz na poniższe pytania

Lp.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy znasz Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Ośrodku Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju?		
2.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzenia małoletniego?		
3.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować w przypadku rozpoznania syndromów krzywdzenia dziecka?		
4.	Czy znasz procedurę stosowaną w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego?		
5.	Czy zaobserwowałeś/-aś naruszenie zasad określonych w Standardach Ochrony Małoletnich przez innego pracownika? (Jeśli tak, opisz naruszenie zasad poniżej)		
6.	Czy masz uwagi/sugestie/ przemyślenia związane z funkcjonującymi w Ośrodku Pomocy Społecznej w Goczałkowicach-Zdroju Standardami Ochrony Małoletnich? (Jeśli tak, opisz je poniżej)		
7.	Czy któreś działanie związane z przyjęciem Standardów Ochrony Małoletnich jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów? (Jeśli tak, opisz to poniżej)		

Adnotacje do pytania nr 5

.....
.....
.....
.....
.....

Adnotacje do pytania nr 6

.....
.....
.....
.....
.....

Adnotacje do pytania nr 5

.....
.....
.....
.....
.....